

Så här gör du ditt residens mer tillgängligt

Förhandsplanering

- Om residensaktören har en strategi, verksamhetsplan eller lika-behandlingsplan, anteckna i den värderingarna gällande mångfalden av konstnärer och residensets tillgänglighet samt målsättningarna för utvecklingen. Detta stöder ditt arbete.
- Spjälk upp målen i åtgärder och ställ upp en tidtabell för arbetets fortskridande. Så här utvecklar du residensets tillgänglighet också då när det inte arbetar funktionsvarierade eller teckenspråkiga konstnärer på residenset.
- Information, material och utbildning finns att få stöd för planeringen, till exempel i Servicen Kultur för alla samt på Diskrimineringsombudsmannens hemsidor.

Utrymmen

- Ta reda på hur tillgängligheten förverkligas i residensutrymmena. Du kan beställa en kartläggning av en expert (se till exempel Invalidförbundets lista över kartläggare). En elementär utredning kan du också göra själv genom att ta foton av dina utrymmen och genom att mäta brädden i passager, eventuella trösklar, branta ställen och höjdskillnader samt wc. Till exempel: [Lätt utredning över Viippola-residenset gjord av Aines konstmuseums personal \(pdf på finska på Torneå stads sidor\)](#).
- Ta reda på hur tillgängligheten i utrymmena kan förbättras genom att förändra, reparera eller utrusta. Ett tips: [Invalidförbundets Granskningslista för hinderfritt boende \(pdf på finska\)](#), finns tillgänglig också i [Wordform: Granskningslista för hinderfritt boende \(på finska\)](#).
- Berätta i din kommunikation om tillgängligheten i utrymmena.

Budgetering

Budgetera för tillgänglighetslösningar. Var beredd att beroende på situationen täcka åtminstone följande utgifter:

- Anskaffningar som ökar residensets tillgänglighet (till exempel ramper, stödräcken, induktionsslingor).

- Kollektivtrafiken är ofta tillgänglig, men när det gäller funktionsvarierade konstnärers arbetande på residenset förberedd till exempel på sporadisk användning av hinderfri taxi.
- Resekostnaderna för en assistent eller tolk som eventuellt reser med, om kostnaderna inte ordnas som socialtjänst på konstnärrens hemort.
- FPA bekostar arbetstolkning för teckenspråkiga personer. Då det gäller FPAs tolkningar finns emellertid tillgångsproblem. Residensaktören får förbereda sig på att bekosta en del av tolkningarna.
- Eventuella extra veterinärkostnader i samband med att assistent- eller ledarhundar reser med (gäller inte konstnärer som reser inom Finland).
- Utveckling av tillgängligheten: exempelvis tillgänglighetsutvärdering av nätsidorna, tillgänglighetskartläggning, arvoden för erfarenhetsexperter.

Nätsidor och kommunikation

- Förvissa dig om att dina nätsidor är tillgängliga. Det bästa sättet att förvissa sig om saken är att till nättjänsten beställa en expertutvärdering av tillgängligheten.
- Se till att nätsidornas och kommunikationsmaterialets yttre form är så tillgänglig som möjligt. Se till exempel: De synskadades förbunds Instruktioner för planering av en tydlig publikation (på finska).
- Kommuniera på olika språk. Publicera till exempel utlysningen på så många språk som möjligt, till exempel finska, lätt finska, svenska, lätt svenska, engelska, finskt teckenspråk och/eller finlandssvenskt teckenspråk.
- Vinnlägg dig om ett lättfattligt språk i all din kommunikation. Du kan bekanta dig till exempel med LL-Centers Riktlinjer för lättläst.
- Berätta om tillgängligheten i utrymmena och annars i residenset med text och bild på dina nätsidor, i samband med öppna utlysningar och till exempel i residensförteckningen på FAIRE Finnish Artist Residency Network -nätverkets sida. Berätta öppet också om brister.

Ansökan till residenset

- Berätta i utlysningens meddelande om tillgängligheten i residenset. Berätta om vilket slags stöd som finns att få. Du kan skilt uppmuntra funktionsvarierade och teckenspråkiga konstnärer att ansöka.
- Förvissa dig om att den eventuella ansökningsblanketten är tillgänglig. Bekanta dig till exempel med Papunets instruktioner: Planera tydliga blanketter. Det bästa sättet att garantera tillgängligheten är att beställa en expertutvärdering av tillgängligheten till nättjänsten.
- Fundera på i vilka former man kan göra ansökan eller på vilka sätt man kan komplettera den. Användning av till exempel en video, en ljudfil eller varför inte en intervju vidgar möjligheterna för olika ansökande.
- Fundera på vilken sorts stöd som kan erbjudas för att sammanställa ansökan. Du kan utse en kontaktperson för de sökande och för hen reservera arbetstid för att stödja sökandena.
- Samarbeta till exempel med olika organisationer, så att din utlysning når också funktionsvarierade och teckenspråkiga konstnärer.
- Reflektera över hur mångfalden av konstnärer beaktas i valet av residenskonstnärer. Kom ihåg detta också då när residenset fungerar enligt inbjudningsprincipen. En positiv särbehandling kan möjliggöra en residensvistelse också för konstnärer som har varit underrepresenterade på residensen. Att lägga tonvikten vid hur intressant arbetsplanen är istället för vid tidigare meriter, kan möjliggöra arbete på residens också för nya förmågor. Då du väljer ut konstnärerna kan du dra nytta av experter som känner till konstnärernas mångfald.

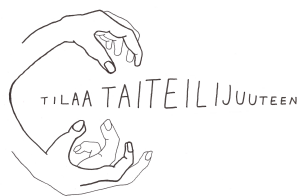
Konstnärernas behov

- Funktionsvarierade och teckenspråkiga konstnärer måste ofta använda mera tid och energi på vardagliga arrangemang, särskilt då de befinner sig på främmande ort. Fundera på hur en residensaktör kan vara ett stöd när det gäller den frågan.
- Uppmuntra konstnären att uttrycka sina behov gällande tillgängligheten. En samtalsförbindelse som hänför sig till tillgängligheten

och de individuella behoven, en lösningscentrerad inställning och en trygg atmosfär är viktiga.

- Konstnärens behov av stöd kan gälla till exempel hur man tar sig fram på residensorten, hur man organiserar måltiderna, hur en person med intellektuell funktionsnedsättning fungerar i vardagen, mental hälsa, eller sporadisk hjälp under residensarbetet. Ni kan tillsammans tänka ut individuella och även kreativa lösningar.
- Kom med den teckenspråkiga konstnären överens om en arbetsfördelning; vem beställer teckenspråkstolkar till gemensamma möten och arbetssessioner? Även då det är aktuellt med tolkning finansierad av FPA kan förverkligaren av residensset genom fullmakt göra tolkbeställningarna. Det kan underlätta konstnärens koncentration på residensarbetet.
- Förvissa dig om att det finns ett logiutrymme för konstnärens eventuella assistent eller tolk.
- En eventuell assistent- eller ledarhund bör kunna vara med sin användare på residensset (enligt lagen måste hunden kunna följa sin användare överallt).
- Be efter residensperioden konstnärerna om respons gällande tillgängligheten.

Utgivare: projektet Rum för skapande arbete – jämlikhet för funktionsvarierade och teckenspråkiga konstnärer / Servicen Kultur för alla 2024

KONESTIFTELSEN